

Projekt

z dnia 2 października 2025 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA PŁOCKA**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Płocku na lata 2025 - 2027.

Na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) i art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny w Płocku na lata 2025 - 2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Płocka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Płocka

Artur Jaroszewski

Załącznik
do Uchwały Nr/...../2025
Rady Miasta Płocka
z dnia

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W PŁOCKU NA LATA 2025 - 2027**

Płock, 2025 rok

WPROWADZENIE

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. Jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka, które oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina i jej funkcjonowanie jest istotnym środowiskiem, które może optymalizować rozwój sfer emocjonalnych, intelektualnych i społecznych dziecka, ale może także zaburzać lub hamować biologiczne uwarunkowania jego różnych sfer rozwojowych. Każda rodzina tworzy swój własny, niepowtarzalny system opiekuńczo-wychowawczy i socjalizacyjny. To, czego uczymy się w rodzinie, pozostaje na całe życie. Jeśli jej kondycja pogarsza się, to wpływa destrukcyjnie na funkcjonowanie nie tylko jednostki, ale również społeczeństwa. Zaburzone funkcjonowanie jednego z członków rodziny uderza w cały system rodzinny, a zwłaszcza w dziecko, jako najsłabsze jego ogniwo. Jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, wówczas instytucje i służby do tego powołane są zobligowane do jej wspierania, a także podjęcia stosownych działań minimalizujących destruktywny wpływ postępowania dorosłych na dziecko. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych obejmuje szereg planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do ich realizowania.

Współczesne rodziny mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej rzeczywistości. Niezwykle ważne jest umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcjonalności w realizacji funkcji psychospołecznych. Należy zatem objąć rodziny wsparciem i podejmować działania służące udzielaniu im wszechstronnej pomocy. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* szczególne znaczenie przypisała funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny. Realizowanie tych zadań zostało w znacznej mierze oparte na usłudze asystenta rodziny oraz objęciu dzieci opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego, w szczególności w aspekcie funkcji opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej.

Opracowanie trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Płocku, który określa cele i zadania, mające wspomóc rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu przy wykorzystaniu sieci wsparcia społecznego i zasobów instytucjonalnych, należy do zadań własnych gminy wynikających z art. 176 pkt 1 *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Gminny Program Wspierania Rodziny w Płocku na lata 2025 - 2027 jest kontynuacją Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Płocku na lata 2022 - 2024 przyjętego uchwałą nr 814/XLVII/2022 Rady Miasta Płocka z dnia 27 października 2022 roku.

Założenia programu oparte są przede wszystkim na wsparciu rodziny, w której występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Praca z rodziną naturalną obejmuje między innymi wsparcie asystenta rodziny, poradnictwo specjalistyczne, terapię oraz pomoc prawną, a także usługi realizowane w placówkach wsparcia dziennego. Zadaniem profesjonalistów jest udzielanie kompleksowej pomocy rodzicom/opiekunom, którzy mają trudności z wypełnianiem swoich ról w odzyskaniu możliwości wychowawczych pozwalających na sprawowaniu osobistej opieki nad dzieckiem we własnym środowisku rodzinnym.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Płocku na lata 2025 - 2027

Podstawą jego stworzenia są:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424),
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Płocka na lata 2021 - 2026.

Działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Instytucją realizującą szeroko rozumianą pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, doświadczających problemów zakłócających samodzielne funkcjonowanie przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Płocku. Beneficjentami pomocy społecznej w naturalny sposób stają się osoby i rodziny, które nie radzą sobie z zaspokajaniem swoich potrzeb, nie tylko pod względem ekonomicznym, ale również rodziny przeżywające trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które stają się świadczeniobiorcami oferty pomocowej. MOPS posiada instrumenty do prowadzenia pracy z różnymi odbiorcami.

Pomoc udzielana rodzinom

Szeroko rozumiane wsparcie dla rodzin udzielane jest w mieście Płocku przez różne instytucje, organizacje i placówki. Pomoc dla rodzin jest systemem różnych świadczeń, w tym zasiłków pieniężnych i wsparcia niepieniężnego, udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku. W celu przezwyciężenia trudności życiowych obejmuje ona wsparcie materialne (np. zasiłki, pomoc w zapewnieniu posiłku), usługi specjalistyczne (np. poradnictwo psychologiczne, prawne, praca socjalna) oraz wsparcie w opiece nad dzieckiem. Na przestrzeni ubiegłych lat wyraźnie obserwujemy wzrost zapotrzebowania ze strony rodzin w zakresie szeroko rozumianej pracy socjalnej, której głównym zadaniem jest wsparcie rodziny w codziennym funkcjonowaniu, doradztwo, pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów, wsparcie w rozwijaniu własnych aktywności, wzmacnianiu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie i poprawy jakości życia.

Z pomocy społecznej w latach 2022-2024 korzystało ponad 2 000 rodzin rocznie. W 2022 roku były to 2 622 rodziny, rok 2023 nieznacznie zmienił tę liczbę dając wynik 2 484, w 2024 roku natomiast korzystało z pomocy społecznej 2 436 rodzin. Tendencja w zakresie liczby osób korzystających z pomocy społecznej utrzymywała się na przestrzeni trzech ostatnich lat na podobnym poziomie. Dane zawarte w tabeli nr 1 pokazują względną stabilność sytuacji.

Tabela 1. Rodziny objęte pomocą społeczną w latach 2022 - 2024

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		
	2022	2023	2024
Rodziny ogółem:	2 622	2 484	2 436
- liczba osób w tych rodzinach	4 145	3 896	3 770
w tym:			
- rodziny objęte wyłącznie pracą socjalną	721	1 144	1 265
- liczba osób w tych rodzinach	1 412	1 878	2 091

Dane ze sprawozdań MOPS za 2022, 2023 i 2024 rok

Głównym powodem korzystania z pomocy społecznej w Płocku była długotrwała lub ciężka choroba oraz ubóstwo, co może wskazywać na zwiększoną podatność na choroby oraz złą sytuację materialną płocczan.

Oprócz osób dotkniętych długotrwałą i ciężką chorobą oraz ubóstwem większość korzystających z pomocy stanowią osoby bezrobotne lub niepełnosprawne oraz rodziny wykazujące nieporadność życiową i mające trudności wychowawcze z dziećmi. Na przestrzeni 3 lat główne powody korzystania z pomocy społecznej nie uległy znaczącym zmianom, co obrazuje tabela nr 2.

Wybrane powody przyznawania pomocy społecznej rodzinom przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Powody przyznawania pomocy w latach 2022 - 2024

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
		2022	2023	2024
1.	Ubóstwo	1132	990	887
2.	Bezdomność	102	98	90
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	33	34	30
4.	Bezrobocie	956	874	812
5.	Niepełnosprawność	557	505	460
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	1688	1592	1629
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	342	302	282
	a) rodziny niepełne	194	178	171
	b) rodziny wielodzietne	39	38	34
8.	Przemoc w rodzinie	14	10	10
9.	Alkoholizm	182	167	157
10.	Narkomania	27	27	25
11.	Trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego	34	33	25
12.	Zdarzenie losowe	20	6	31

Dane ze sprawozdań MOPS za 2022,2023 i 2024 rok

W rodzinach, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, następuje trwały rozkład współżycia wewnątrz rodziny, faktyczne zerwanie więzi rodzicielskiej i małżeńskiej, brakuje w nich z reguły stałych podstaw ekonomicznych. Prawie wszystkie elementy działalności wychowawczej rodziny odbiegają znacznie od poziomu tych, które reprezentuje rodzina bez ww. problemów. Są to najczęściej rodziny o skumulowanych czynnikach patogennych. Konsekwencją dla dzieci jest dziedziczenie stanu położenia społecznego rodziny, powtarzanie drogi życiowej swoich rodziców, a w skrajnych przypadkach umieszczenie w pieczy zastępczej.

Zaburzona struktura rodziny niekorzystnie wpływa na sytuację dziecka i jego więź z najbliższymi. Rodziny niewydolne wychowawczo odznaczają się często zaburzoną strukturą w postaci nieustabilizowanych formalnie i społecznie związków, rozkładem pożycia małżeńskiego, częstymi zmianami partnerów, występuje w nich przemoc skierowana wobec partnera lub dzieci. Sytuacje te powodują, że rodzinami niewydolnymi wychowawczo musi zająć się sąd rodzinny. Najczęstszymi przyczynami objęcia rodzin nadzorem kuratora są:

- niewydolność wychowawcza,
- nadużywanie alkoholu,
- niedojrzałość emocjonalna rodziców oraz zaburzenia osobowości,
- brak odpowiedzialności rodziców za dzieci i przenoszenie jej na organizacje społeczne, szkołę oraz inne instytucje wspierające rodzinę,
- trudności finansowe wynikające z braku pracy oraz wykształcenia,

- przemoc fizyczna i psychiczna wobec członków rodziny związana z nadużywaniem alkoholu i środków odurzających.

Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienie od środków psychoaktywnych, przemoc domowa, przestępczość młodocianych, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się najczęściej niedojrzałością emocjonalną, problemami w relacjach z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym oraz szkolnym. U dzieci i młodzieży często pojawiają się zachowania buntownicze, agresywne, konfliktowe, łamanie panujących obyczajów, norm, wartości i przepisów prawa.

Rodziny często otrzymują pomoc w postaci krótkookresowego doradztwa i konsultacji w celu pokonania występujących trudności. Jednak istnieje wiele rodzin, które potrzebują intensywnych działań, aby móc rozwiązać występujące w nich chroniczne problemy.

Formy wsparcia rodzin przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3. *Formy wsparcia w latach 2022 - 2024.*

Formy wsparcia	2022	2023	2024
Liczba rodzin objętych poradnictwem i wsparciem specjalistycznym Ośrodka Interwencji Kryzysowej	472	467	570
Liczba rodzin objętych pomocą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (rodziny, w których prowadzona była procedura „Niebieskie Karty”)	272	235	290
Liczba rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia „Za życiem”	15	9	8
Liczba przyznanych świadczeń z Działu Świadczeń Rodzinnych	101 693	92 793	86 815

Dane ze sprawozdań MOPS za 2022, 2023 i 2024 rok

Dane liczbowe wskazują, że na przestrzeni trzech ostatnich lat wzrosła liczba osób objętych poradnictwem i wsparciem specjalistycznym Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz osób objętych pomocą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (rodziny, w których prowadzona była procedura „Niebieskie Karty”). Sukcesywnie maleje natomiast liczba przyznawanych świadczeń z Działu Świadczeń Rodzinnych (z liczby 101 693 w 2022 roku do 86 815 w roku 2024).

Organizacja wsparcia rodziny

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, określonych w *ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten realizowany jest we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, służbą zdrowia, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Wsparcie rodziny powinno mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Działania profilaktyczne skierowane są przede wszystkim do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, dotkniętych przemocą, ubogich

i zagrożonych ubóstwem. Rodzinie dotkniętej problemami zapewnia się wsparcie, które polega w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- wspieraniu aktywności społecznej rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Praca z rodziną w szczególności ukierunkowana jest na poprawę relacji wewnątrzrodzinnych, pomoc w integrowaniu rodziny z otoczeniem, wpieranie rodziców/opiekunów w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, neutralizowanie czynników negatywnie działających na dziecko. Istotnym we wzmocnieniu systemu opieki nad dzieckiem jest budowanie w środowisku lokalnym systemu informacyjnego polegającego przede wszystkim na zgłaszaniu każdej niepokojącej informacji na temat dziecka do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku. W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań wszystkich instytucji i służb zobligowanych do wspierania rodziny.

Asystent rodziny

Celem pracy asystenta rodziny jest wspieranie rodziców w przezwyciężaniu trudności życiowych, wzmacnianie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz dążenie do tego, by potrafili samodzielnie i prawidłowo wypełniać swoje funkcje wobec dzieci. Podstawowym zadaniem asystenta jest zapobieganie umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej poprzez podejmowanie działań na rzecz stabilizacji sytuacji rodzinnej i poprawy jakości życia jej członków. Asystent towarzyszy członkom rodziny w organizacji codziennego życia, wspiera ich w prowadzeniu gospodarstwa domowego, pomaga w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz w poprawie relacji pomiędzy rodzicami a dziećmi. Motywuje do podejmowania aktywności zawodowej i usamodzielniania się, a także towarzyszy w kontaktach z instytucjami, takimi jak szkoła, urząd, sąd czy placówki medyczne.

Ważnym elementem pracy asystenta jest również koordynowanie dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, lekarskiej i rehabilitacyjnej.

Rola asystenta nie polega na wyręczeniu rodziny, lecz na towarzyszeniu jej i wskazywaniu sposobów radzenia sobie z trudnościami. Jego działania ukierunkowane są na wzmocnienie więzi rodzinnych, zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa oraz doprowadzenie do sytuacji, w której rodzina potrafi samodzielnie funkcjonować bez dalszego wsparcia instytucjonalnego.

Wsparcie asystentów rodziny w opiece i wychowaniu w poszczególnych latach 2022 – 2024 przedstawia tabela nr 4.

Tabela 4. *Wsparcie asystentów rodziny w opiece i wychowaniu w poszczególnych latach*

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba asystentów rodziny	11	9	9
Liczba rodzin objętych wsparciem i pomocą asystenta rodziny	111	111	112
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	68	76	86
Liczba rodzin, które zakończyły pracę ze względu na osiągnięcie celów	14	15	8

Dane ze sprawozdań MOPS za 2022, 2023 i 2024 rok

Dokonując analizy powyższej tabeli należy stwierdzić, że na przestrzeni ostatnich 3 lat liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oscyluje na poziomie 110 rodzin. Z powyższych danych wynika również, że w okresie 2022-2024 sukcesywnie znacznie wzrastała liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem rodziny. W 2022 roku było to 68 rodzin, natomiast w 2024 roku liczba ta wyniosła 86 rodzin.

We współpracy z rodzinami asystenci pomagali i towarzyszyli w takich czynnościach jak:

- opieka i wychowanie dzieci – udzielanie wskazówek wychowawczych, wspólne wypracowywanie zasad, wzmacnianie kompetencji rodzicielskich, nauka rozwiązywania konfliktów;
- organizacja dnia codziennego – wspieranie w planowaniu i realizacji obowiązków domowych, dbaniu o porządek i przygotowywaniu posiłków;
- kontakt ze szkołą i instytucjami – towarzyszenie podczas rozmów w szkole, urzędach, placówkach medycznych i sądzie, wspieranie w sporządzaniu pism i wniosków;
- sprawy bytowe i finansowe – pomoc w racjonalnym gospodarowaniu budżetem domowym, w korzystaniu ze świadczeń socjalnych, wspieranie w poszukiwaniu pracy lub kursów podnoszących kwalifikacje;
- relacje rodzinne i społeczne – motywowanie rodziców do odbudowy więzi rodzinnych, wzmacnianie umiejętności komunikacyjnych, wspieranie w budowaniu pozytywnych relacji z otoczeniem;
- strefa emocjonalna – towarzyszenie w trudnych momentach życia codziennego, budowanie poczucia własnej wartości, motywowanie do podejmowania konstruktywnych działań;
- sytuacje kryzysowe – udzielanie wsparcia i interwencji w nagłych sytuacjach, współpraca z innymi instytucjami, podejmowanie działań mających na celu ochronę dobra dzieci.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Im bogatsza oferta pomocy w najbliższym środowisku rodziny, tym większa szansa wychwycenia odpowiednio wcześniej sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu dziecka.

Na przestrzeni ostatnich lat zaobserwowano wzrost infrastruktury w mieście, która dotyczy wsparcia rodziny w opiece nad dzieckiem do lat 3. W 2022 roku w Płocku funkcjonowało 13 żłobków, z tego prowadzonych przez: gminę - 4 (żłobki miejskie), osobę fizyczną - 6, osobę prawną - 3. W 2023 roku w Płocku funkcjonowało 14 żłobków, z tego prowadzonych przez: gminę - 4 (żłobki miejskie), osobę fizyczną - 8, osobę prawną - 2. W 2024 roku w Płocku funkcjonowało 16 żłobków, z tego prowadzonych przez: gminę - 4 (żłobki miejskie), osobę fizyczną - 8, osobę prawną - 4. Ogółem w płockich żłobkach liczba miejsc opieki wzrosła z 749 w 2022 roku do 846 miejsc w roku 2024. W tym okresie powstało 97 nowych miejsc opieki w placówkach niepublicznych.

W ramach wieloletniego programu osłonowego „Płocki bon żłobkowy” realizowanego przez MOPS, rodziny z dziećmi w wieku od 1 roku życia do 3 lat mogły korzystać ze wsparcia w formie dofinansowania do opłat ponoszonych za opiekę nad dzieckiem w żłobku niepublicznym. Miesięczna wysokość świadczenia „bon żłobkowy” wynosiła 260,00 zł na dziecko. W 2022 roku z programu skorzystało 16 rodzin, w 2023 roku - 11 rodzin, a w 2024 roku - 5 rodzin.

Efektywnym sposobem wspierania rodziny dysfunkcyjnej w wychowywaniu dziecka jest stworzenie dzieciom i młodzieży z tych rodzin możliwości korzystania z zajęć w placówkach wsparcia dziennego. Zadaniem zatrudnionej kadry jest organizowanie dzieciom czasu wolnego i pomocy w nauce, jak również współpraca z rodzicami dziecka, szczególnie w zakresie kształtowania odpowiedzialności rodzicielskiej.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w stosunku do swoich dzieci, potrzebują pomocy w zakresie organizowania tym dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania, itp. W związku z powyższym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki instytucjonalnej nad dziećmi w wieku szkolnym oraz instytucji wspierających rodziny w wychowaniu i kształceniu dzieci. Rolę tę mogą pełnić placówki wsparcia dziennego oraz rodziny wspierające.

Placówki Wsparcia Dziennego

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje możliwość objęcia rodzin pomocą w opiece i wychowaniu dziecka realizowaną w placówkach wsparcia dziennego. Zgodnie z założeniami ww. ustawy, placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w jednej z poniższych form:

- opiekuńczej - tj. kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej - realizującej zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, indywidualne programy korekcyjne, psychokorekcyjne lub psychoprofilaktyczne, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię;
- pracy podwórkowej - realizującej działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

Zadaniem placówek wsparcia dziennego jest utrzymanie dziecka w naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny. Placówki zapewniają dzieciom i młodzieży możliwość rozwoju w czasie wolnym od nauki szkolnej, poprzez organizowanie i realizowanie różnych form zajęć edukacyjno-aktywizujących wraz z realizacją programu profilaktyki uzależnień, dożywianie, stałą współpracę z rodzicami oraz z kadrą pedagogiczną placówek oświatowych, sądem, służbą zdrowia oraz innymi instytucjami w celu udzielenia kompleksowej pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów, zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych.

Tabela 5. Placówki wsparcia dziennego i liczba korzystających w latach 2022 - 2024.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba placówek wsparcia dziennego	16	16	15
Liczba miejsc	376	381	360
Przeciętna liczba uczestniczących dzieci	252	240	245

Dane: Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - sprawozdania za 2022, 2023 i 2024 rok oraz sprawozdania resortowe WRiSPZ-G

Rodziny wspierające

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jako jedno z istotnych zadań w pracy z rodziną, wyszczególnia wsparcie środowiska lokalnego. Ważną rolę w tym zadaniu pełnią sąsiedzi, rodziny zaprzyjaźnione, rodziny rówieśników dzieci. Możliwość skorzystania przez rodzinę w kryzysie z pomocy innej rodziny, tzw. rodziny wspierającej może mieć nieocenione znaczenie w pracy z rodziną. Rodzina wspierająca przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w: opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Do tej pory w Płocku nie ustanowiono rodziny wspierającej. Opracowano materiały promocyjne oraz zakres merytoryczny warsztatów skierowanych do kandydatów na rodzinę wspierającą. W sposób ciągły podejmowane są działania nakierowane na rozpowszechnianie tej formy pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz jej organizacja w sytuacji, gdy rodzina wspierająca zostanie powołana.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT to metoda, która służy do oceny zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań rozwojowych. Pozwala ona na wyznaczenie priorytetów i dostarcza drogowskazów do działania. Mocne i słabe strony wynikają przede wszystkim z uwarunkowań wewnętrznych, zaś możliwości (szanse) i zagrożenia determinowane są czynnikami zewnętrznymi.

WSPARCIE RODZINY NA TERENIE MIASTA PŁOCKA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• działania podejmowane na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych; • sieć placówek wsparcia dziennego; • doskonalenie umiejętności zawodowych i pogłębianie wiedzy przez pracowników socjalnych, asystentów i specjalistów pracujących z rodziną; • dostęp do specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i prawnego dla rodzin zagrożonych kryzysem; • znajomość środowiska lokalnego; • gotowość do współpracy z innymi instytucjami; • wzrost umiejętności mieszkańców miasta w korzystaniu z nowoczesnych technologii.	• zbyt mała liczba efektywnych instrumentów, które mogłyby zmniejszyć deficyty i dysfunkcje poszczególnych jednostek i grup społecznych; • wysoki poziom bierności osób i rodzin korzystających ze wsparcia; • słabo rozwinięta idea samopomocy; • niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi; • niewystarczająca oferta i dostępność do bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych; • rutynowość działań i zbyt mała liczba działań innowacyjnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie; • możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych; • współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz dzieci i młodzieży; • systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych itp.; • rozbudowanie systemu polityki prorodzinnej poprzez m.in. realizację Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, świadczenia wychowawczego „800+”, świadczenia „Dobry start”; • program „Płocka Karta Mieszkańca”; • zapewnienie wsparcia w przewyżczeniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci przez asystentów rodziny.	• większa skala zjawisk niepożądanych; • wzrost problemów o charakterze globalnym, m.in. starzenie się społeczeństwa; • obecność zjawiska wyuczonej bezradności rodzin korzystających z pomocy społecznej; • duża liczba rodzin, w których występuje problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych; • migracje osób młodych do większych miast lub sąsiadujących gmin.

CELE PROGRAMU I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Celem głównym programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, dzieci i młodzieży oraz kobiet w ciąży i ich rodzin poprzez realizację zintegrowanego systemu pomocy, a także powrót dzieci przebywających w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej przy wykorzystaniu dostępnych zasobów miasta, którego mocną stroną jest rozwinięty system instytucji miejskich, podmiotów i organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców.

Cel główny Programu będzie realizowany przez cele szczegółowe:

1. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym.
2. Rozwój systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych dysfunkcjami oraz dla rodzin dysfunkcyjnych.
3. Prowadzenie działalności sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej.
4. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.
5. Wsparcie dla kobiet w ciąży i ich rodzin.
6. Pozyskanie rodzin wspierających.
7. Prowadzenie działalności zmierzającej do powrotu dzieci z pieczy zastępczej pod opiekę rodziców biologicznych.
8. Wzmocnienie potencjału kadr pracujących z rodzinami wymagającymi szczególnego wsparcia.

Cele szczegółowe i kierunki działań Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Płocku na lata 2025-2027

Cele szczegółowe i kierunki działań	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym			
1.1. Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach zagrożonych kryzysem, włączanie do tego procesu szkół i organizacji pozarządowych.	MOPS, jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba monitorowanych dzieci.
1.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nakierowana na wspólne z rodziną rozwiązywanie problemów przemocy w rodzinie, opracowywanie planu pomocy dla rodziny i jej członków. Udział szeroko rozumianej koalicji w pracach grup roboczych.	MOPS, Zespół Interdyscyplinarny, instytucje i organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba osób i rodzin objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego, liczba instytucji, organizacji wchodzących w skład koalicji.
1.3. Kierowanie osób uzależnionych na leczenie, również za pośrednictwem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	MOPS, MKRPA, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba osób skierowanych do MKRPA, liczba osób, które podjęły terapię.
1.4. Rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodzin poprzez pracę zespołów interdyscyplinarnych.	MOPS, instytucje i organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba posiedzeń, zespołów, liczba rodzin objętych pracami zespołów.

2. Rozwój systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych dysfunkcjami oraz dla rodzin dysfunkcyjnych			
2.1. Zabezpieczenie rodzinom pomocy socjalnej (świadczenia pieniężne i niepieniężne) oraz zatrudnienia wspomagane (prace społecznie użyteczne), pomoc w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych oraz w znalezieniu pracy.	MOPS, Miejski Urząd Pracy, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Rodzaje form pomocy, liczba osób w nich uczestnicząca.
2.2. Zapewnienie osobom i rodzinom pomocy specjalistycznej w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność itp.).	MOPS, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Rodzaje form pomocy, liczba osób w nich uczestnicząca.
2.3. Zapewnienie pomocy w szybszym dostępie do lokali socjalnych lub komunalnych niezbędnych dla rodzin zagrożonych eksmisją.	Urząd Miasta Płocka MOPS	2025r. - 2027r.	Liczba osób, które otrzymały mieszkania.
2.4. Zapewnienie pomocy rodzinom w formie pracy z asystentem rodziny i obejmowanie pomocą rodziny wspierającej.	MOPS	2025r. - 2027r.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
2.5. Prowadzenie monitoringu rodzin dysfunkcyjnych po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny.	MOPS	2025r. - 2027r.	Liczba rodzin objętych monitoringiem.
3. Prowadzenie działalności sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej			
3.1. Działania mające na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, warsztaty dla rodziców, spotkania indywidualne z rodzinami, także w miejscu zamieszkania.	MOPS, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba realizowanych działań, liczba rodzin w nich uczestnicząca.
3.2. Organizowanie grup wsparcia, grup samopomocowych i pomocy wolontarystycznej dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.	MOPS, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba grup wsparcia, samopomocowych oraz liczba ich uczestników.
3.3. Prowadzenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług dla rodzin wychowujących dzieci, szczególnie dzieci z niepełnosprawnościami.	Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba rodzin objętych usługami.
3.4. Poszerzanie i doskonalenie kompetencji rodzicielskich.	MOPS, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba rodzin objętych wsparciem.

4. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży			
4.1. Prowadzenie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.	Urząd Miasta Płocka, MOPS, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba realizowanych programów.
4.2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich darmowych posiłków.	MOPS	2025r. - 2027r.	Liczba dzieci i młodzieży otrzymujących posiłki.
4.3. Organizowanie dzieciom i młodzieży form dziennej opieki w zakresie organizowania czasu wolnego, w tym placówek wsparcia dziennego.	MOPS, jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba dzieci i młodzieży objętych formami wsparcia dziennej opieki, liczba placówek wsparcia dziennego.
4.4. Organizowanie w okresie wakacji i ferii stacjonarnych i wyjazdowych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonych z działaniami profilaktycznymi.	MOPS, organizacje pozarządowe, inni organizatorzy wypoczynku	2025r. - 2027r.	Liczba organizowanych form wypoczynku, liczba uczestniczących dzieci i młodzieży.
5. Wsparcie dla kobiet w ciąży i ich rodzin			
5.1. Zapewnienie pomocy specjalistycznej kobietom, które posiadają dokument potwierdzający ciążę lub rodzinom z dzieckiem, u którego zdiagnozowano ciężkie, nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, powstałą w prenatalnym okresie rozwoju dziecka bądź w czasie porodu.	MOPS, instytucje i placówki publiczne, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba kobiet i ich rodzin objętych wsparciem.
5.2. Realizacja kampanii informacyjnych mających na celu przedstawienie uprawnień przysługujących kobietom w ciąży i ich rodzinom w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.	MOPS, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba zrealizowanych spotkań informacyjnych.
6. Pozyskanie rodzin wspierających			
6.1. Rozprowadzenie ulotek informacyjnych dotyczących pozyskania rodzin wspierających.	MOPS, Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej, instytucje i placówki publiczne, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Liczba rozdanych ulotek.
6.2. Weryfikacja rodzin wspierających w zakresie pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	MOPS	2025r. - 2027r.	Liczba zweryfikowanych rodzin.

7. Prowadzenie działalności zmierzającej do powrotu dzieci z pieczy zastępczej pod opiekę rodziców biologicznych			
7.1. Zabezpieczenie rodzinom pomocy socjalnej (świadczenia pieniężne i niepieniężne) oraz zatrudnienia wspomagane (prace społecznie użyteczne), pomoc w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych oraz w znalezieniu pracy.	MOPS, Miejski Urząd Pracy, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Rodzaje form pomocy, liczba osób w nich uczestnicząca.
7.2. Zapewnienie osobom i rodzinom pomocy specjalistycznej w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność itp.).	MOPS, organizacje pozarządowe	2025r. - 2027r.	Rodzaje form pomocy, liczba osób w nich uczestnicząca.
7.3. Realizacja działań mających na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, treningi dla rodziców, spotkania indywidualne z rodzinami w ich miejscu zamieszkania.	MOPS	2025r. - 2027r.	Liczba zrealizowanych treningów, liczba rodzin w nich uczestnicząca.
7.4. Współpraca asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	MOPS Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej	2025r. - 2027r.	Liczba wspólnych działań podjętych w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej.
7.5. Udział pracowników socjalnych i asystentów rodziny w okresowych ocenach sytuacji dziecka zarówno w rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej.	MOPS, Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze	2025r. - 2027r.	Częstotliwość udziału pracowników socjalnych w posiedzeniach zespołów.
8. Wzmocnienie potencjału kadr pracujących z rodzinami wymagającymi szczególnego wsparcia			
8.1. Wzmacnianie kompetencji zawodowych poprzez szkolenia asystentów rodziny, pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów i innych pracowników zespołu poradnictwa specjalistycznego podnoszące kwalifikacje w zakresie nowych metod pracy z klientem oraz podnoszące wiedzę i umiejętności dotyczące współczesnych problemów społecznych, takich jak zagrożenia wynikające z nowych technologii.	MOPS Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej	2025r. - 2027r.	Liczba zorganizowanych szkoleń, liczba osób w nich uczestniczących.
8.2. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny poprzez uczestniczenie w superwizji.	MOPS, Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej	2025r. - 2027r.	Liczba osób uczestniczących w superwizji.

PRZEWIDYWANE REZULTATY PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Płocku na lata 2025 - 2027 ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących rezultatów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny;
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego;
- ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego;
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka;
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych;
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji;
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

ODBIORCY PROGRAMU

Rodziny przeżywające trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Rodzina, która nie spełnia wszystkich podstawowych funkcji może doprowadzić do dysfunkcjonalności poszczególnych członków rodziny. Dysfunkcjonalność rodziny może doprowadzić do zjawiska patologii (alkoholizm, narkomania, przemoc, przestępczość, prostytutka), czego konsekwencją jest niewydolność opiekuńczo-wychowawcza w stosunku do dzieci przebywających w tych rodzinach.

Rodziny mające trudności w prawidłowym gospodarowaniu posiadanymi środkami finansowymi na zaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka.

Rodziny, które środki finansowe przyznane na realizację potrzeb dzieci, przeznaczają na inne cele np. na zakup alkoholu, narkotyków i spłatę zobowiązań finansowych tj. spłatę kredytów.

Rodziny dotknięte przemocą.

Zjawisko przemocy może dotknąć każdą rodziną niezależnie od statusu społecznego czy materialnego. Dotyka dzieci, kobiety i mężczyzn. Często łączy się z problemem nadużywania alkoholu lub środków psychoaktywnych.

Dzieci i młodzież zagrożone niedostosowaniem społecznym wynikającym z różnego rodzaju zaburzeń w zachowaniu.

Każdy człowiek powinien umieć dostosować się do wzorców, wartości i norm obowiązujących w społeczeństwie.

Kobiety w ciąży i ich rodziny.

Kobiety w ciąży i ich rodziny są grupą społeczną, wymagającą szczególnego wsparcia. Zwłaszcza rodziny, w których przyjdzie lub przyszło na świat dziecko ciężko i nieodwracalnie upośledzone albo chore na nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, a także kobiety, których dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych, lub które po porodzie nie zabiorą do domu dziecka z powodu urodzenia dziecka niezdolnego do życia, urodzenia dziecka obciążonego wadami wrodzonymi albo śmiertelnymi schorzeniami.

Rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Powinni podejmować działania mające na celu powrót dzieci do rodziny biologicznej.

Rodziny wspierające.

Osoby zainteresowane udzielaniem pomocy i wsparcia rodzinom niewydolnym wychowawczo. Rodzina wspierająca, we współpracy z asystentem rodziny, pomaga rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka, w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Taka forma wsparcia

daje możliwość dzielenia się doświadczeniem i umiejętnościami radzenia sobie z problemami. Funkcję rodziny wspierającej mogą pełnić osoby z najbliższego otoczenia np. sąsiedzi, rodziny zaprzyjaźnione, dalsza rodzina.

REALIZATORZY PROGRAMU

Realizowanie zadań w zakresie wspierania rodziny jest możliwe przy wykorzystaniu dostępnych zasobów miasta, którego mocną stroną jest rozwinięty system instytucji miejskich, podmiotów i organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu różnych kategorii mieszkańców. Jednostką organizacyjną Gminy-Miasto Płock działającą na rzecz pomocy i wsparcia rodzin, które nie są w stanie przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej w jakiej się znalazły, wykorzystując własne zasoby i możliwości jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku.

Przy realizacji Programu współpracować powinny:

a) podmioty publiczne:

- właściwe wydziały i stanowiska Urzędu Miasta Płocka,
- Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- Sąd Rejonowy w Płocku,
- przedszkola publiczne,
- placówki oświatowe,
- Straż Miejska,
- Komenda Miejska Policji,
- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne,
- zakłady opieki zdrowotnej.

b) podmioty niepubliczne:

- przedszkola i szkoły niepubliczne,
- organizacje pozarządowe działające w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia, pomocy społecznej i edukacji,
- kościoły i związki wyznaniowe.

W realizacji zadań ww. podmioty powinny kierować się dobrem rodziny i dziecka, a ich wspieranie traktować jako priorytet.

MONITORING PROGRAMU

Monitoring realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Płocku na lata 2025 - 2027 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku, jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, o których mowa w art. 179 *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, przedstawiane Radzie Miasta Płocka w terminie do 31 marca każdego roku.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Płocku na lata 2025 - 2027 odbywać się będzie w ramach środków własnych budżetu Miasta Płocka, a także z dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z zewnętrznych źródeł finansowania, w tym z budżetu Państwa.